

๒. ข้อกำหนดหลัก (มาตรา ๔-๑๘ bis)	
	○ ให้ความสำคัญกับสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งรวมถึงสถานการณ์ที่มีการคุกคามหรือมีอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืช ตามที่กำหนดไว้ในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ โดยให้ภาคีอาจพิจารณาความจำเป็นสำหรับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและยุติธรรมอย่างเร่งด่วนสำหรับการใช้ทรัพยากรนั้น รวมถึงการเข้าถึงการรักษาในราคาถูกลงสำหรับผู้ที่ต้องการ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา ○ พิจารณาความสำคัญแก่ทรัพยากรพันธุกรรมเพื่ออาหารและการเกษตรและบทบาทพิเศษต่อความมั่นคงทางอาหาร
ความสำคัญของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน (มาตรา ๗)	สนับสนุนให้ใช้ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
กลไกการแบ่งปันผลประโยชน์ พหุภาคีระดับโลก (มาตรา ๗ bis)	ภาคีจะต้องพิจารณาความจำเป็นและวิธีการสำหรับกลไกการแบ่งปันผลประโยชน์พหุภาคีระดับโลก เพื่อจัดการกับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ข้ามแดน (transboundary) หรือที่ไม่สามารถให้อนุญาตตามความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) ได้ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรมผ่านทางกลไกนี้จะต้องนำไปใช้ในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนในระดับโลก
ความร่วมมือในกรณีข้ามแดน (transboundary) (มาตรา ๘)	ความร่วมมือระหว่างประเทศในการดำเนินงานตามพิธีสารฯ โดยการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น ในกรณีที่ทรัพยากรพันธุกรรม (in situ) พบได้ในหลายประเทศ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทรัพยากรพันธุกรรมนั้นเป็นของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือมากกว่าในหลายประเทศ

๒. ข้อกำหนดหลัก (มาตรา ๔๘ bis)	
ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม (มาตรา ๙)	- กำหนดให้มีการพิจารณากฎหมายจารีตประเพณีของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติของชุมชน ในการดำเนินการที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรม โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ ตามความเหมาะสม - ประเทศภาคีจะต้องจัดทำกลไก โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อผูกพันในเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ แก่ผู้ที่คาดว่าจะเป็นผู้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรม รวมถึงมาตรการที่เผยแพร่ผ่านทางกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ - ประเทศภาคีจะต้องสนับสนุน ตามความเหมาะสม ในการจัดทำ โดยชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น รวมถึงผู้หญิงในชุมชน วิธีปฏิบัติของชุมชนในเรื่องการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ ข้อกำหนดขั้นต่ำสำหรับเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT) และข้อความตัวอย่างในสัญญาการแบ่งปันผลประโยชน์ - การดำเนินการตามพิธีสารจะต้องไม่จำกัดการใช้และการแลกเปลี่ยนตามธรรมเนียมประเพณี ซึ่งทรัพยากรพันธุกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ภายในและระหว่างชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา
กลไกการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ (มาตรา ๑๑)	- จัดตั้งกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ เป็นส่วนหนึ่งของกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของอนุสัญญา - กำหนดข้อมูลในกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ - ข้อมูลที่จะต้องใส่ ได้แก่ - มาตรการทางกฎหมาย บริหารจัดการ และนโยบายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ - ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานกลางและหน่วยงานการระดับประเทศ - ใบอนุญาตที่ออกให้เมื่อมีการเข้าถึงเพื่อเป็นหลักฐานการให้อนุญาตและการจัดทำเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT)

๒. ข้อกำหนดหลัก (มาตรา ๔-๑๘ bis)	
	○ ข้อมูลเพิ่มเติมที่อาจใส่ไว้ ถ้ามีและเหมาะสม ได้แก่ — หน่วยงานรับผิดชอบของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง — ข้อความตัวอย่างในสัญญา — วิธีการและเครื่องมือที่ได้รับการพัฒนาเพื่อติดตามตรวจสอบทรัพยากรพันธุ์กรรม — ข้อถือปฏิบัติและวิธีปฏิบัติที่ดีเลิศ (best practice)
➤ การปฏิบัติตามกฎหมายหรือเงื่อนไขข้อบังคับภายในประเทศเกี่ยวกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ (มาตรา ๑๒ และ ๑๒ bis)	● กำหนดให้ประเทศภาคีจะต้อง ○ ดำเนินมาตรการทางกฎหมาย บริหารจัดการ และนโยบายที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสัมพันธ์กัน เพื่อให้ทรัพยากรพันธุ์กรรมที่มีการใช้ภายใต้ขอบเขตอำนาจ มีการเข้าถึงที่เป็นไปตามความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) และได้มีการจัดทำเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT) ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือเงื่อนไขข้อบังคับภายในประเทศเรื่องการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ของประเทศภาคีอื่น ○ ดำเนินมาตรการทางกฎหมาย บริหารจัดการ และนโยบายที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสัมพันธ์กัน เพื่อให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุ์กรรมที่มีการใช้ภายใต้ขอบเขตอำนาจ มีการเข้าถึงที่เป็นไปตามความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) หรือความเห็นชอบและมีส่วนเกี่ยวข้อง (approval and involvement) ของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น และได้มีการจัดทำเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT) ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือเงื่อนไขข้อบังคับภายในประเทศเรื่องการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ของประเทศภาคีอื่นที่เป็นที่อยู่ของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น ○ ดำเนินมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสัมพันธ์กัน เพื่อจัดการกับกรณีของการไม่ปฏิบัติตาม (non-compliance) มาตรการที่ได้รับการรับรองนั้น ○ ร่วมมือกันดำเนินการ ตามความเหมาะสมและเท่าที่เป็นไปได้ ในกรณีของการละเมิดกฎหมายหรือเงื่อนไขข้อบังคับภายในประเทศเรื่องการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์

๒. ข้อกำหนดหลัก (มาตรา ๔-๑๘ bis)	
➤ การติดตามตรวจสอบการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรม (มาตรา ๑๓)	● กำหนดให้ประเทศภาคีจะต้องดำเนินการตามความเหมาะสม เพื่อติดตามตรวจสอบ และเพิ่มพูนความโปร่งใสเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตาม มาตรการดังกล่าวจะต้องรวมถึง ○ การกำหนดจุดตรวจสอบ (check point) หนึ่งแห่งหรือมากกว่า ดังนี้ — จุดตรวจสอบที่กำหนดอาจจะรวบรวมหรือได้รับ ตามความเหมาะสม ข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่สัมพันธ์กับความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) แหล่งที่มาของทรัพยากรพันธุกรรม การจัดทำเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT) และ/หรือ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรม ตามความเหมาะสม — ภาคีจะต้องดำเนินการ ตามความเหมาะสมและลักษณะเฉพาะของจุดตรวจสอบที่กำหนด กำหนดให้ผู้ให้ทรัพยากรพันธุกรรมให้ข้อมูลตามที่ระบุไว้ ที่จุดตรวจสอบที่กำหนด โดยจะต้องดำเนินการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสัมพันธ์กัน เพื่อจัดการกับกรณีของการไม่ปฏิบัติตาม (non-compliance) — จะต้องให้ข้อมูล รวมถึงจากเอกสารรับรองที่ได้รับการยอมรับในระดับระหว่างประเทศ เมื่อมีอยู่ แก่หน่วยงานผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้อง ภาคีผู้ให้อนุญาต และกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ตามความเหมาะสม — จุดตรวจสอบจะต้องมีประสิทธิภาพ และควรมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม หรือการเก็บรวบรวมข้อมูลในทุกขั้นตอนของการวิจัย พัฒนา นวัตกรรม ก่อนการพาณิชย์ และการพาณิชย์ ○ สนับสนุนให้ผู้ให้และผู้ให้ทรัพยากรพันธุกรรมระบุข้อกำหนดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลในการดำเนินการตามเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT) ไว้ในเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT) รวมถึงไว้ในเงื่อนไขของการรายงาน ○ สนับสนุนให้ใช้เครื่องมือและระบบในการสื่อสารที่คุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ● ใบอนุญาตหรืออื่นๆ ที่เท่าเทียมกัน ซึ่งออกตามมาตรา ๕ วรรค ๒(d) และเผยแพร่ทางกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ จะใช้เป็นเอกสารรับรองการปฏิบัติตามที่ได้รับการยอมรับในระดับระหว่างประเทศ

๒. ข้อกำหนดหลัก (มาตรา ๔๔ bis)	
	• เอกสารรับรองการปฏิบัติตามที่ได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ จะใช้เป็นหลักฐานว่าทรัพยากรพันธุกรรมนั้นมีการเข้าถึงตามความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) และได้มีการจัดทำเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT) ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือเงื่อนไขข้อบังคับภายในประเทศเรื่องการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ของประเทศภาคีที่เป็นผู้ให้อนุญาต • กำหนดข้อมูลขั้นต่ำที่ต้องใส่ไว้ในเอกสารรับรองการปฏิบัติตามที่ได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ เมื่อข้อมูลนั้นไม่เป็นความลับ ได้แก่ ○ หน่วยงานที่ออกเอกสารรับรอง ○ วันที่ออกเอกสารรับรอง ○ ผู้ให้ ○ รหัสเฉพาะที่ใช้ในการจำแนกระบุของเอกสารรับรอง ○ บุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาต ○ ประเด็นเนื้อหาหรือทรัพยากรพันธุกรรมที่ครอบคลุมโดยเอกสารรับรอง ○ การยืนยันว่ามีการจัดทำ MAT ○ การยืนยันว่ามีการขออนุญาตตาม PIC ○ การใช้ในเชิงพาณิชย์ และ/หรือไม่เชิงพาณิชย์
➤ การปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT) (มาตรา ๑๔)	• การใส่ข้อกำหนดเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทไว้ในเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT) ซึ่งรวมถึง ○ ขอบเขตอำนาจในการดำเนินการระงับข้อพิพาท ○ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ○ ทางเลือกอื่นๆ ในการระงับข้อพิพาท เช่น การไกล่เกลี่ย และการอนุญาโตตุลาการ • การให้โอกาสในการใช้สิทธิโต้แย้งในกรณีที่เกิดข้อพิพาทจากเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT) • การดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิภาพ ตามความเหมาะสม ในกรณีของ ○ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ○ การใช้กลไกในเรื่องการรับรองซึ่งกันและกันและการบังคับใช้คำตัดสินของอนุญาโตตุลาการข้ามประเทศ

๒. ข้อกำหนดหลัก (มาตรา ๔-๑๘ bis)	
ตัวอย่างข้อความตามสัญญา ข้อถือปฏิบัติ (code of conduct) แนวทางและการปฏิบัติ/มาตรฐานที่ดีเลิศ (มาตรา ๑๕-๑๖)	การพัฒนา ปรับปรุง และใช้ตัวอย่างข้อความตามสัญญาของภาคส่วนและข้ามภาคส่วนสำหรับเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT) และข้อถือปฏิบัติ แนวทาง และการปฏิบัติ/มาตรฐาน ที่ดีเลิศ ที่สัมพันธ์กับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ ตามความเหมาะสม
การสร้างความตระหนัก (มาตรา ๑๗)	ดำเนินการมาตรการในการสร้างความตระหนัก อาทิ การเผยแพร่รายละเอียดของพิธีสาร การจัดประชุมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น การจัดตั้ง help desk การเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารระดับประเทศ การส่งเสริมให้มีการดำเนินการตามข้อถือปฏิบัติ แนวทาง และการปฏิบัติที่ดีเลิศ การให้การศึกษและอบรมเกี่ยวกับข้อผูกพันในเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ วิถีปฏิบัติและกระบวนการของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในประเทศ ภูมิภาค และระหว่างประเทศ
การเสริมสร้างสมรรถนะ (มาตรา ๑๘)	● ร่วมมือในการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะขององค์กรและบุคลากรในการดำเนินงานตามพิธีสารในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด ที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก และที่มีการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจ รวมถึงการดำเนินการผ่านทางสถาบันและองค์กรระดับประเทศ อนุภูมิภาค ภูมิภาค และระดับโลก ● เน้นย้ำถึงความต้องการทรัพยากรการเงินในการดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะ ● การระบุความต้องการและลำดับความสำคัญระดับชาติ โดยการประเมินสมรรถนะด้วยตนเอง ● ให้ประเทศภาคีสันับสนุนการเสริมสร้างสมรรถนะของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น บนพื้นฐานของความต้องการและลำดับความสำคัญที่ระบุไว้โดยชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นที่ความต้องการและลำดับความสำคัญของผู้หญิง

๒. ข้อกำหนดหลัก (มาตรา ๕-๑๘ bis)

- กำหนดประเด็นหลักที่ต้องมีการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะ ได้แก่
 - สมรรถนะในการปฏิบัติตามข้อผูกพันของพิธีสาร
 - สมรรถนะในการเจรจาต่อรองเงื่อนไขที่เห็นชอบร่วมกัน (MAT)
 - สมรรถนะในการพัฒนา ดำเนินงาน และบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย บริหารจัดการ และนโยบายภายในประเทศ ด้านการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์
 - สมรรถนะในการพัฒนาความสามารถในการดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ทรัพยากรพันธุกรรมที่เป็นเจ้าของ
- มาตรการเสริมสร้างสมรรถนะ อาทิ
 - การพัฒนากฎหมายและองค์กร
 - การส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมในการเจรจาต่อรอง
 - การติดตามตรวจสอบและการบังคับใช้ให้เกิดการปฏิบัติตาม
 - การใช้เครื่องมือสื่อสารและระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ดีที่สุดเท่าที่มีในกิจกรรมการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์
 - การพัฒนาและใช้วิธีการประเมินมูลค่า
 - การศึกษาสำรวจ วิจัย และอนุกรมวิธาน
 - การถ่ายทอดเทคโนโลยี และสมรรถนะทางวิชาการและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างความยั่งยืนให้แก่การถ่ายทอดเทคโนโลยี
 - ส่งเสริมให้กิจกรรมการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ส่งผลต่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
 - มาตรการเฉพาะในการเสริมสร้างสมรรถนะให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง
 - มาตรการเฉพาะในการเสริมสร้างสมรรถนะแก่ชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นที่การเสริมสร้างสมรรถนะของผู้หญิงในชุมชนเหล่านั้น เกี่ยวกับการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม และ/หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม
- เผยแพร่การดำเนินการเสริมสร้างสมรรถนะในระดับชาติ ภูมิภาค และระหว่างประเทศไว้ในกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันและการประสานความร่วมมือในการเสริมสร้างสมรรถนะ

๒. ข้อกำหนดหลัก (มาตรา ๔๘ bis)	
ความร่วมมือและการถ่ายทอดเทคโนโลยี (มาตรา ๔๘ bis)	ประเทศภาคีจะต้องร่วมมือในการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ รวมถึงกิจกรรมการวิจัยทางเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด และที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก และที่มีการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีเหตุผลและสามารถนำไปปฏิบัติได้เพื่อให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา และพิธีสารนี้ ซึ่งถ้าเป็นไปได้และเหมาะสม กิจกรรมความร่วมมือนั้นจะต้องเกิดขึ้นในและกับประเทศภาคีผู้ให้ทรัพยากรพันธุกรรมที่เป็นประเทศต้นกำเนิดหรือประเทศที่ได้รับทรัพยากรพันธุกรรมตามข้อกำหนดของอนุสัญญา

๓. ข้อกำหนดสนับสนุน (มาตรา ๔๘ ter-๓๐)	
ประเทศที่มีใช้ภาคี (non-parties) (มาตรา ๔๘ ter)	สนับสนุนให้ประเทศที่มีใช้ภาคีดำเนินการตามพิธีสาร และเผยแพร่ข้อมูลที่เหมาะสมผ่านทางกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์
กลไกและทรัพยากรการเงิน (มาตรา ๔๙)	- ใช้กลไกทางการเงินของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ โดยพิจารณาความต้องการทางการเงินของประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุดและที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก และที่มีการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจ และความต้องการและลำดับความสำคัญของการเสริมสร้างสมรรถนะของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น - นำแนวทางเรื่องกลไกทางการเงินที่เป็นข้อคิดของสมัชชาภาคีอนุสัญญา มาใช้โดยอนุโลม - การสนับสนุนทรัพยากรการเงิน อาจดำเนินการผ่านทางทวีภาคี พหุภาคี และระดับภูมิภาค

๓. ข้อกำหนดสนับสนุน (มาตรา ๑๘ ter-๓๐)	
การประชุมภาคี พิธีสารฯ องค์กรย่อย (subsidiary bodies) และ สำนักงานเลขาธิการ (มาตรา ๒๐-๒๒)	- กำหนดหน้าที่ของสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ทำหน้าที่เป็นการประชุมภาคีพิธีสารฯ อาทิ ให้ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามพิธีสารฯ การจัดตั้งองค์กรย่อย การพิจารณาและให้การรับรองข้อแก้ไขและเอกสารแนบท้ายของพิธีสารฯ เป็นต้น - วิธีดำเนินการประชุมให้ใช้วิธีดำเนินการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ โดยอนุโลม นอกเสียจากว่าที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ทำหน้าที่เป็นการประชุมภาคีพิธีสารฯ จะมีมติให้เป็นอื่นโดยเอกฉันท์ - การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ทำหน้าที่เป็นการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ ๑ ให้จัดโดยสำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาฯ พร้อมกับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ที่กำหนดให้มีขึ้นภายหลังพิธีสารนี้มีผลบังคับใช้ การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ทำหน้าที่เป็นการประชุมภาคีพิธีสารฯ ให้จัดขึ้นพร้อมกับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ นอกเสียจากว่าที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ทำหน้าที่เป็นการประชุมภาคีพิธีสารฯ จะมีมติให้เป็นอื่น - สำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาฯ ทำหน้าที่สำนักงานเลขาธิการของพิธีสารฯ โดยมีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาฯ โดยอนุโลม
ข้อกำหนดสนับสนุน อื่นๆ (มาตรา ๒๓-๓๐)	การติดตามและการรายงาน (มาตรา ๒๓) กลไกและกระบวนการเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามพิธีสาร (มาตรา ๒๔) การทบทวนและการประเมิน (มาตรา ๒๕) การลงนาม (มาตรา ๒๖) การบังคับใช้ (มาตรา ๒๗) การสงวนสิทธิ์ (มาตรา ๒๘) การเพิกถอน (มาตรา ๒๙) ต้นฉบับที่แท้จริง (มาตรา ๓๐)